

ΑΘΗΝΑΙΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ... 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν... 20
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἑρμοῦ—261

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν, μὴ συνοδευόμεναι ὑπὸ τοῦ τιμηματός τῆς συνδρομῆς, εἰσὶν ἀπαράδεκτοι.

ΕΝΕΣΤΩΣΑ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΣ

Τὸ ἀπώτερον σημεῖον εἰς θάνατον οἱ φιλόσοφοι κατὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς μακαριότητος, ἦτο νὰ ἀποφανθῶσιν ὅτι οὐδένα πρέπει νὰ μακαρίζῃ τις, πρὸ τοῦ τέλους· οὐχὶ ὅτι εὖρον ποῖον εἶδος κρείττονος μακαριότητος ἐζήτουν μετὰ θάνατον, ἀλλ' ὅτι, μεχρὶ τοῦ θανάτου, ἦσαν βέβαιοι ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος ὑπέκειτο εἰς νέα δυστυχήματα καὶ ἐμπόδια εἰς ἐκεῖνο ὅπερ ἦσάν οἱ ὡς μακαριότητα. Ἡ χριστιανικὴ ὁμῶς φιλοσοφία προβαίνει περαιτέρω, δεικνύει ἡμῖν τελειότεραν μακαριότητα καὶ ἐκείνης ἥτις ἐλπίζεται εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν. Οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ εἰσὶν ἤδη μακάριοι, διότι δι' αὐτοὺς ὁ κόσμος οὗτος καὶ ὁ μέλλων δὲν εἶναι δύο οἴκοι, ἀλλὰ δύο δωμάτια, μίᾳ στοᾷ δι' ἧς διέρχονται καὶ μίᾳ διαμονῇ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, ὑπὸ μίαν στέγην, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Οὕτω δὲ ἡ χαρὰ καὶ ἡ πρὸς σωτηρίαν αἰσθησις τὴν ὁποίαν οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ἔχουσιν ἐνταῦθα, δὲν εἶναι χαρὰ κεχωρισμένη τῆς χαρᾶς τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ χαρὰ ἀρχομένη ἐν ἡμῖν ἐνταῦθα, καὶ ἀκολουθοῦσα ἡμᾶς ἐκεῖ, ἐνθα ἐκχύνεται καὶ ἐξαπλοῦνται εἰς ἀπειρὸν ἔκτασιν.

ΑΙ ΔΥΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΙ.

Τὸ δωμάτιον ἐνθα ἔκειτο ὁ ἀσθενὴς γέρον, ἦτο μικρὸν, καὶ τὰ ἐπιπλα πενιχρά, ἀν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἦσαν εὐπρεπῆ καὶ καθάρα. Ἐν τῷ δωματίῳ ἦσαν τέσσαρα πρόσωπα ὁ ἀσθενὴς γέρον, ἡ σύζυγός του, καὶ δύο τέκνα. Τὸ πρεσβύτερον τούτων ἦτο δεκαπενταετής, τὸ δ' ἕτερον, κόρασιον, μόλις περὶ τὸ

δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Οὗτοι ἴσταντο περὶ τὴν κλίνην ἀτενίζοντες μετὰ δεδακρυσμένων ὀφθαλμῶν εἰς ἀγαπητὸν πρόσωπον, ὅπερ μετὰ τινὰς ἀσθενεῖς ἔτι τῆς καρδίας παλμούς ἐμελλε νὰ κατασταθῇ ψυχρὸν καὶ ἄψυχον.

«Ἐδουάρδε», εἶπεν ὁ ψυχορραγῶν γέρον, λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ υἱοῦ, καὶ ἀτενίζων εἰς αὐτὸν μετὰ τρυφεράς καὶ συμπαθητικῆς μερίμνης· «Ἐδουάρδε, υἱέ μου, μέλλω ν' ἀπέθω. Δὲν ἠυδόκησεν ὁ ἀγαθὸς Οὐράνιος ἡμῶν Πατὴρ νὰ μὲ κάμῃ πλοῦσιον. Οἰκίας δὲν ἔχω, οὔτε γαίας, οὔτε χρήματα οὐτ' ἄλλο ἐν' ἐνὰ ἀφῆσω εἰς τὰ τέκνα μου, εἰμὲ τὸ κληροδοτήμα καλοῦ ὀνόματος, τὸ ὅποιον σοὶ παραδίδω ὡς ἱεράν παρακαταθήκην. Φύλαττε αὐτὸ καλῶς, ἵνα μηδὲν κηλιδώσῃ τὴν λαμπρότητά του. Φύλαττε αὐτὸ ὡς κληροδοτήμα οἰκογενειακόν, καὶ μεταβίβασον αὐτὸ καθαρὸν εἰς τὰ τέκνα σου. Ἐάν ποτε πέσης εἰς πειρασμὸν νὰ πράξῃς τὸ κακὸν συλλογίζου τὴν ὑψηλὴν ταύτην παρακαταθήκην, καὶ ἀπεχε. Ἐσο τίμιος, εὐσεβὴς, φιλόπονος, ἐγκρατής, καὶ πιστὸς εἰς πᾶν ὅτι ἠθέλε τις σοὶ ἐμπιστευθῆ, καὶ ἂν σοὶ ἦναι καλὸν ν' ἀποκτήσης πλοῦτη ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ὁ Θεὸς θέλει σοὶ τὰ ἐπιδαψιλεύσει καὶ ἐάν διατελῇς εὐσεβὴς, καὶ τίμιος, κατέχων αὐτὰ ὡς καλὰ δῶρα ἄνωθεν, ταῦτα ἔσονται σοὶ εὐτυχία ἀντὶ δυστυχία. Εἶσαι ἐπι παιδίον, ἀλλ' αἱ χεῖρές σου ἐσυνείθισαν ἤδη νὰ ἐργάζωνται, καὶ ἀπέκτησαν ἐπιδειξιότητά τινα. Ἐσο πιστὸς εἰς τὸν κύριόν σου, ὡς ἐάν αἱ ἐργασίαι ἠθελον εἶσθαι ἰδικαί σου. Ἀφίνω τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν σου ὑπὸ τὴν προστασίαν σου. Μηδέποτε λησμονεῖ αὐτοὺς, υἱέ μου.

Τότε θέσας ὁ ψυχορραγῶν τὴν ἰσχνὴν καὶ λευκὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδίου, καὶ ἀνυψώσας τοὺς δακρυροῦντας ὀφθαλμούς του, εἶπε μετὰ τρεμούσης φωνῆς, «Ὁ Κύριος νὰ σὲ εὐλογήσῃ υἱέ μου, καὶ νὰ σὲ φύλαττῃ ἀκηλιδώτον ἐν τῷ πονηρῷ τούτῳ κόσμῳ.»

Μετά παρέλευσιν μιᾶς ὥρας σιγή και πένθος ἐδάσειλευεν ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, και ἀπέναντι τῆς εἰρημένης οἰκίας, ἐκεῖτο τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον ἀνθρώπου τινός, ὅστις ἦτο κύριος πολλῶν κοσμικῶν ἀγαθῶν. Ὁ καιρός και τοῦτου ἐθάσε διότι ὁ θάνατος οὐδενὸς φείδεται. Ἐνώπιον αὐτοῦ πάντες εἶναι ἴσοι, πλοῦσοι τε και πτωχοί, ὕψηλοὶ και ταπεινοί, δούλοι και ἐλεύθεροι, πάντες ὁμοίως πρέπει νὰ καταβυθισθῶσι μετὰ γυμνῶν ποδῶν εἰς τὸν σκοτεινὸν ποταμὸν. Πέρις τῆς κλίνης του συνήχθησαν ἡ σύζυγός του, τὰ τέκνα του, και οἱ φίλοι του· ὁ ἀποθνήσκων δὲν ἐφύλαξε τὸ κληροδοτήμα του ἵνα ἀπαγγεῖλη τοῦτο ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ στιγμῇ, ἀλλὰ πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δι' ὄλων τῶν νομίμων διατυπώσεων εἶχεν ἐκφράσει τὴν τελευταίαν του θέλησιν, και συντάξει τὴν διαθήκην του. Ὁ υἱὸς και ἡ θυγάτηρ του ἐμελλον νὰ κληρονομήσωσι μεγάλα πλούτη. Διὸ εἰς ταύτας τὰς τελευταίας του στιγμᾶς, οὐδεὶς ἀλγεινὸς συλλογισμὸς περι αὐτῶν ἀνεχαίτιζεν αὐτόν, εὐρισκόμενον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, τῶν παλμῶν του καταστάντων ἀσθενεστέρων, ἀπέθανεν ἀνευ λέξεώς τινος ἡ σημείου.

Τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμῇ, μικρὸν τεμάχιον σκέπτῃς ἀνητήθη ἐπὶ πεπαλαιωμένης ὀρειχαλκίνης λαβῆς τοῦ κλειθροῦ τῆς θύρας, και σημειὸν πένθους, πίπτον με μεγάλας πτυχᾶς ἐπὶ τῆς ἐξω θύρας, ἐδέθη ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς λαβῆς τοῦ κώδωνος. Εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη τῆς ὁδοῦ ἐβλεπέ τις τὰ πένθημα ταῦτα σημεία, τὸ ἐν ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, τὸ μὲν ἐν κυμαινόμενον ἐπιδεικτικῶς εἰς τὸν ἀέρα, τὸ δ' ἕτερον περιστελλόμενον ἐπὶ τῆς θύρας, ὡσανεὶ τρόπον τινὰ ἠσχύνετο διὰ τὸ ἔργον ὅπερ ἐξεπλήρου. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας μεγάλη νεκρικὴ συνοδεία, συνισταμένη ἐκ σειρᾶς τριάκοντα ἀμαξῶν ἤρξατο τὴν εἰς τὸ κοιμῶν κοιμητήριον σοβαρὰν και πομπώδη πορείαν τῆς. Μίαν ὥραν βραδύτερον φέρετρον και δύο ἀμαξῶν ἐκίνησαν λυπηρῶς ἀπὸ τῆς μικρᾶς οἰκίας, ἥτις ἐκεῖτο ἀπέναντι ἐκείνης ἀπὸ τῆς ὁποίας ἡ μεγάλη συνοδεία τῶν πενθούτων εἶχε διαβῆ.

Ὁ Ἐδουάρδος Στρόγκος, και ὁ Κάρλος Ρεϊνόρος καταστάντες ὄρφανοὶ διὰ τῶν δύο τούτων θανάτων ἦσαν συνομήλικες. Ἀλλὰ πόσον διαφορετικὴ ἦτο ἡ τύχη των, και πόσον διαφορετικὸν τὸ μέλλον των! Εἰς ἐκάτερον ἐδόθη ἐν κληροδοτήμα, ἀλλὰ ὅπως διαφορετικῶς χαρακτήρας!

* *

Ἐν τινι ἐργοστασίῳ ἐκάθητο παιδίον, πλησίον γραφείου τινός και ἐργάζετο. Τὰ ἐνδύματά του ἦσαν ἀκομψα, αἱ χεῖρες ρυπαραὶ και τραχεῖαι, τὸ δὲ πρόσωπον μαυρισμένον ὑπὸ τοῦ καπνοῦ και τοῦ ὑδρῶτος, ἀλλ' ὄλαι αἱ κινήσεις του ἦσαν ταχεῖαι, και ἐδείκνυον, ὅτι ὁ νοῦς του ἦτο δραστήριος και ζωηρός. Πέριξ αὐτοῦ ἐργάζοντο και ἄλλα παιδία και ἄνδρες, ἐξ ὧν

τινὲς μὲν ἐφαίνοντο δραστήριοι και ζωηροὶ ὡς αὐτός, ἄλλοι δὲ με βραδυτέρας και ἥττον ζωηρὰς κινήσεις, και ἄλλοι ὀκνηρῶς, ἠπλοῦν μόνον ἐργαζόμενοι. Αἰφῶν ἡ θύρα ανοίξε, και ὁ κύριος του ἐργοστασίου εἰσῆλθεν. Οὗτος εἶχε γοργὰς ὀφθαλμούς, και δι' ἐνός βλέμματός ἠνόησεν ἐκ τῶν κινήσεων ἐκάστον παιδίου και ἀνδρός ποῖος ὁ βαθμῶς δραστηριότητος αὐτῶν. Ὄθεν ἀφοῦ εἰς τινὰ μὲν εἶπεν ἐγγικτικῶς τινὰ λέξιν εἰς ἄλλον δὲ ἐκάμε μικρὰν τινα ἐπίπληξιν, ἦλθε και ἔστη πλησίον τοῦ παιδίου, περι τοῦ ὁποίου πρὸ ὀλίγου ὠμιλήσαμεν. Τὸ παιδίον δὲν ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς του, οὐδὲ τὰς κινήσεις του ἐπετάχυνεν, ἀλλὰ διετήρει τὴν ζωηρότητά του. Ἐνῶ δ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἴστατο εἰσέτι παρατηρῶν αὐτόν, τὸ παιδίον ἐτελείωσε τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἠσχολεῖτο. Ὁ κύριός του τὸ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν, και ἀφοῦ τὸ ἐξήτασε προσεκτικῶς, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς γλυκειᾶς και ἐπιδοκιμαστικῆς, «Εἶναι τῶντι πολὺ καλῶς καμωμένον Ἐδουάρδε, και ταχέως τὸ ἐτελείωσας. Θέσον αὐτὸ εἰς τὴν ἀποθήκην Ἰδοὺ ἐν ἄλλο ἔργον, τὸ ὁποῖον προσεκτικαὶ χεῖρες θέλω νὰ κάμωσι. Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς θὰ ἐπανέλθω, ἵνα ὀμιλήσωμεν περι τούτου».

Τὸ παιδίον ἠγέρθη ἀπὸ τοῦ θρανίου του πληρῆς χαρᾶς, ἥτις ἐκάμε τὰς ρυπαρὰς παρειὰς του νὰ ἐρυθρῶσι, και διῆλθε διὰ τοῦ ἐργοστασίου μετ' ἑλαφροῦ βήματος. Ὁ κύριος κατέβη εἰς τὸ ἐργοστάσιον μετ' ὀλίγας στιγμᾶς, ἀλλὰ πρὶν ἴδῃ τὸ παιδίον ὑπῆγε πρὸς ἕνα γραμματέα, ὅστις ἔγραφεν ἐπὶ τινος γραφείου, και εἶπε πρὸς αὐτόν.

Πόσον πληρῶνομεν τὸν Ἐδουάρδον Στρόγκον; Ὁ γραμματεὺς καταβιάσας ἐν βιβλίον και παρατηρήσας, ἀπεκρίθη

«Τρία τάλληρα τὴν ἐβδομάδα, κύριε.»

«Κάμετὰ πέντε.»

«Πολὺ καλὰ, κύριε,» και τὸ βιβλίον ἐκλείσθη.

Ὁ ἄνθρωπος (τὸν ὁποῖον θὰ καλῶμεν Κύριον Κάμπελ :) στρέψας ἀπὸ τοῦ γραφείου, ὑπῆγεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἴστατο ὁ Ἐδουάρδος χαίρων «Βλάδομεν παραγγελίαν τινὰ σήμερον τὸ πρῶτ' Ἐδουάρδε,» εἶπεν ὁ κύριος Κάμπελ, παρά τινος πολὺ ἀξιοτίμου πελάτου μας, και ἐπιθυμῶ νὰ γείνη τὸ ἔργον με τὸν κομψότερον τρόπον.»

Τότε ἐκάμεν εἰς τὸν Ἐδουάρδον περιγραφὴν τινὰ τοῦ ἔργου τούτου, και τῷ ἔδωκεν ἐν σχέδιον ἵνα ἐργασθῆ. Ὑπῆρχον ὅμως παρεκτροπαί τινες ἐπὶ τοῦ σχεδίου, τὰς ὁποίας μόνον εὐφυῆς νοῦς ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ και ἐπιδεξία χεῖρ νὰ ἐκτελέσῃ. Μετὰ τὴν περιγραφὴν, ἦν ὁ κύριος Κάμπελ τῷ ἐκάμεν, εἶπε πρὸς αὐτόν, «Δύνασαι νὰ τὸ κάμῃς, Ἐδουάρδε;»

Τὸ παιδίον προσβλέψαν με τοὺς ζωηρούς και εὐφυεῖς ὀφθαλμούς του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου του, ἀπεκρίθη με τόνον θάρραλον «Ὁὐα προσπαθήσω κύριε.»

«Πρέπει νὰ ἦναι ἔτοιμον μεθαύριον. Ὁ χρόνος εἶναι σύντομος· νομίζεις, ὅτι δύναται νὰ γείνη;»

«Μάλιστα, κύριε, ἐὰν ἐργασθῶμεν και τὴν νύκτα.»

«Ὁ κύριος Κάμπελ, στάς ἐπὶ στιγμῇν, εἶπε, «Νομίζεις, ὅτι θὰ χρειασθῆ νὰ ἐργασθῶμεν και τὴν νύκτα.»

«Φοβοῦμαι μήπως δὲν γίνη» ἀπεκρίθη ὁ Ἐδουάρδος, διὰ τοῦτο θὰ ἐπιστρέψω τὸ ἐσπέρας μετὰ τὸ δεῖπνον, και θὰ προχωρήσω ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο. Ἐὰν οὕτως ἀρχίσω, θὰ δυνηθῶ νὰ τὸ τελειώσω αὔριον, ἢ τοῦλάχιστον αὔριον τὸ ἐσπέρας. Μένε ἡσυχος, κύριε, ἐλπίζω ἐὰν ζήσω και εἶμαι ὑγιής, νὰ τὸ τελειώσω.

Ὅταν ὁ Ἐδουάρδος ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν του κατὰ τὸ τέλος ἐκείνης τῆς ἐβδομάδος, ἔφερε τὴν καλὴν εἰδήσιν εἰς τὴν μητέρα του, ὅτι ὁ μισθός του ὑψώθη εἰς πέντε τάλληρα, και ὅτι ὁ κύριος Κάμπελ εἶπεν, ὅτι αὐτός ἦτο ὁ καλλίτερος και πιστότερος τεχνίτης ὄλων τῶν μαθητευομένων του. Ἡ ὥρα αὕτη ὑπῆρξε λίαν χαρμόσυνος εἰς ἐκείνην τὴν μητέρα, ἥτις εὐρίσκετο ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ και μεγίστῃ θλίψει.

* *

Εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐκάθητο παιδίον ἐνδεδυμένον ὠραία ἐνδύματα ἐξ ἐρέας, ὅπερ ἔκυπτε μὲν ἐπὶ τινος βιβλίου, ἀλλὰ προσεποιεῖτο μόνον ὅτι ἐμελέτα. Προκειμένου δὲ νὰ γίνη ἐξέτασις και ἀποστῆσις τοῦ μαθήματος μετέβη εἰς τὴν κλάσιν του. Ὅτε ἦλθεν ἡ σειρά του νὰ εἴπῃ ἐκ στήθους τὸ μάθημα ἔμεινεν ἄφωνος. Ὁ διδάσκαλος τὸν ἐνεθάρρυνεν ἀλλ' αὐτός ἀφοῦ ἀπήγγειλε λαθησαμένως ὀλίγας λέξεις, ἐσταμάτησεν ὅπως διόλου. Τὸ ἀληθές ἦτον, ὅτι αὐτός προσεποιεῖτο ὅτι ἐμελέτα τὸ μάθημά του, και διὰ τοῦτο δὲν τὸ ἔμαθεν· ὅνε δὲ ὁ διδάσκαλος ἐπέπληξεν αὐτόν ἐνώπιον τῶν συμμαθητῶν, τὸ παιδίον ἀπεκρίθη αὐθαδῶς:

«Κάρολε Ρεϊνόρε, εἶπεν ὁ διδάσκαλος μετ' ἀγανακτήσεως, πρέπει νὰ ἀνακαλέσης ταύτην τὴν λέξιν ἀμέσως.»

Τὸ παιδίον ἔστη σιωπηλὸν και σκυθρωπὸν.

«Μὲ ἐκατάλαβες, κύριε; Πρέπει ἀμέσως νὰ ζητήσης συγγνώμην ἐνώπιον τῶν μαθητῶν.»

Τὸ παιδίον ἐφαίνετο θυμωμένον, και οὐδόλως ἐσκέπτετο, ἵνα ζητήσῃ συγγνώμην. Αὐτός ὁ Κάρολος Ρεϊνόρος, ὁ κληροδοτηθεὶς παρὰ τοῦ ἀποθνήσκοντος πατρός του με ἐξήκοντα χιλιάδας τάλληρων, τὰ ὁποία ἐμελλον νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖράς του τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἤθελε συμπληρώσῃ τὸ εικοστὸν ἐτος τῆς ἡλικίας του, —διότι ἐγνώριζεν ἀκριβῶς τὴν διαθήκην τοῦ πατρός του— αὐτός, λέγει, νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρ' ἐνός πτωχοῦ διδασκάλου; Οὐχὶ βεβαίως!

Ὁ διδάσκαλος ἔστη αὐστηρῶς ἀναμένων τὴν ἀπόφασίν του! «Σὺς δίδω πέντε δεῦτερα λεπτὰ τῆς ὥρας, κύριε!»

Τὸ παιδίον ἐκῆτταξεν αὐτόν, μετ' ἀλαζονικοῦ και αὐθαδῶς βλεμμάτος.

«Λάβετε τὸν πῖλόν σας» και πηγαίνετε εἰς τὴν οἰ-

κίαν,» εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ἅμα τὰ πέντε δεῦτερα λεπτὰ παρήλθον.

Τὸ παιδίον ἐστράφη και ἀπῆλθε τῆς κλάσεως.

Ἡ κυρία Ρεϊνόρου ἀποδοκιμάσασα τὴν διαγωγὴν τοῦ υἱοῦ τῆς, προσεπάθησεν ὅσον ἠδύνατο νὰ τὸν πείσῃ ὅπως ἐπιστρέψῃ και ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ διδασκάλου. Ἀλλὰ τὸ παιδίον εἶχεν ἤδη αὐξήσει ἐπαίρομενον εἰς τὰ πλοῦτη του, και δὲν ἤθελε νὰ ταπεινωθῆ ἐνώπιον ἐνός παλαιοδιδασκάλου καθὼς ἡγάπα νὰ ἀποκαλῆ τὸν σοφὸν και λόγιον ἐκεῖνον διδάσκαλον, ὅστις κατεῖχε θέσιν ὑψηλοτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν αὐτός ἠδύνατό ποτε νὰ κατάρχη ἐν τῇ κοινωσίᾳ.

* *

Πέντε ἔτη βραδύτερον, ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ ἔνθα ὁ Ἐδουάρδος Στρόγκος εἶχε λάβει τὸ κληροδοτήμα τοῦ καλοῦ ὀνόματος, ὁμοῦ με τὴν παραγγελίαν και εὐλογίαν τοῦ ἀποθνήσκοντος πατρός του, ἐκάθητο ἀργὰ τὴν νύκτα νεανίας τις, βεβυθισμένος εἰς τὴν μελέτην ἐνός βιβλίου. Οὗτος ἦτον ὁ Ἐδουάρδος, ὅστις ἤδη εἰσῆρχετο εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν. Τὸ ἀνάστημά του ἦτο ὑψηλὸν και ὁ θώραξ και τὰ σκέλη του καλῶς ἀνεπτυγμένα. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο σύννου, νοῆμον και σοβαρὸν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του. Οἱ ὀφθαλμοὶ του μεγάλοι, διορατικοί, δραστήριοι, ζωηροὶ ὡς ἠθέλετε τὸ ὁμολογήσει και ἡμεῖς ἐὰν τοὺς ἐβλέπετε. Οὗτος ἀναβλέψας ἐκ τοῦ βιβλίου πρὸς τὴν μητέρα του, εἰσερχομένην και μειδιάσας, ἐνῶ ἔκλειε τὸ βιβλίον, εἶπεν,

«Κάθησον μὴτέρ μου,»

Ἀφοῦ ἡ κυρία Στρόγκου ἐκάθησεν, ὁ Ἐδουάρδος ἐξηκολούθησεν. «Ὅτε ὁ πατήρ ἀπέθανεν, μοι ἀφῆκε τὸ καλὸν του ὄνομα, ἡ λάμψις τοῦ ὁποίου, δὲν ἡμαυρώθη μέχρι τοῦδε, και διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Θεοῦ, οὐδέποτε θέλει ἀμαυρωθῆ! Δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω ἐκείνην τὴν ὥραν, οὐδὲ ὅτι ὁ πατήρ μου μοι εἶπεν ὀλίγον πρὶν ἢ φωνῆ του ἐκλείψῃ διὰ παντός ἐπὶ τῆς γῆς. Τοῦτο ἦτο κληροδοτήμα καλλίτερον τοῦ χρυσοῦ! Ἐσὸ τίμιος, μοι εἶπεν, ἐνάρετος, φιλόπονος, και ἐγκρατής, και ἔκτοτε μοι φαίνεται, ὅτι ἀκούω πάντοτε τὴν φωνὴν του, ἐπαναλαμβάνουσαν ταύτην τὴν παραγγελίαν. Δὲν ἔζησα ἀνευ πειρασμῶν, ἀλλὰ σκέψις τις και ἐnthύμισις αὐτοῦ πάντοτε μοι ἔδιδε τὴν ἰσχὺν νὰ τοὺς ὑπερνικῶ, και οὕτως, ἀγαπητὴ μῆτερ, ἐγὼ τοὺς ἐνίκων τόσον εὐκόλως ἄν και πολλοὶ ἄλλοι γνωστοί μου ἠττήθησαν ὑπ' αὐτῶν. Ὑπῆρχε δὲ ἐκτός τούτων και ἕτερα τινες παραγγελίαι του, εἰς τὴν ὁποίαν προσεπάθησα ἐπιμελῶς πάντοτε νὰ ὑπακούω. Μοι εἶπεν, ἔσο πιστὸς εἰς τὸν κύριόν σου, ὡς ἐὰν αἱ ὑποθέσεις του ἤθελον εἶσθαι ἰδικαί σου. Ἐπροσπάθησα νὰ ἤμαι οὕτω πιστός· αὕτη δὲ ἡ πίστις με ὠφέλησε πολλὰ, και μάλιστα τώρα. Σήμερον ὁ κύριος Κάμπελ με κατέστησεν ἀρχιτεχνίτην τοῦ ἐργοστασίου του, και ἠύξησε τὸν μισθόν μου εἰς δέκα ὀκτὼ τάλληρα τὴν ἐβδομάδα εἰπὼν μοι συγχρόνως, τόσον πολλοὺς

εὐνοϊκούς και κολακευτικούς λόγους, ὥστε αἱ παρειαί μου ἠρρυθρίασαν.

«Δὲν ὑπάρχει εὐτυχεστέρα μήτηρ ἀπὸ ἐμὲ ταύτην τήννυκτά,» εἶπεν ἡ κυρία Στρόγγου, ἐνῶ ἐσφιγγε, τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ της και τὰς ἐκράτει πλησίον τοῦ στήθους της.

Ταύτην ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ἠκούσθη μία μεγάλη και θορυβώδης κραυγὴ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας των, ἣτις ἐξέσπασε μητέρα και υἱόν, ἐκ τῆς

«Τί ἔχει;» ἠρώτησεν ἡ κυρία Στρόγγου, μὲ τεταραγμένη φωνήν. «Εἶναι μεθυσμένος;» εἶπεν ὁ Ἐδουάρδος, ἅμα εἶδε τὸν νέον ἐκτεινόντα τοὺς βραχίονας ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, και ἤκουσεν αὐτὸν ἐκπέμποντα κραυγὰς ἀσυναρτήτους ἐκ μέθης.

Ταύτην τὴν στιγμήν ἡ θύρα τῆς κομψῆς κατοικίας τῆς κυρίας Ρεϊνόρου ἠνοιξεν, ὑπὲρ τῆς δὲ ἐξελθὼν κατεστρευσμένος ἔλαβε τὸν ἑνα βραχίονα τοῦ νεανίσκου, και ἔσυρεν αὐτὸν, βαρθεύμενος ὑπὸ τοῦ κλητῆρος εἰς

Ὁ Κόμης ΑΝΔΡΑΣΗΣ

Πρῶτος ἀντιπρόσωπος τῆς Αὐстро-Ουγγαρίας παρὰ τῶ ἐν Βερλίνῳ Συνεδρίῳ.

παρούσης καταστάσεως τοῦ νόθς των. Οὗτοι ὑπῆγον εἰς τὸ παράθυρον και εἶδον ἐξῶ ἕνα νέον ἀνιστάμενον εἰς ἀστυνομικὸν κλητῆρα, ὅστις τὸν ἐκράτει ἀπὸ τὰς χεῖρας.

«Ὁ Κάρλος Ρεϊνόρου, τῶνόντι!» ἐξερῶνῆσεν ὁ Ἐδουάρδος.

τὴν οἰκίαν. Ἐπειτα ἡ θύρα ἐκλείσθη, ὁ δὲ κλητῆρ ἀπεσύρθη.

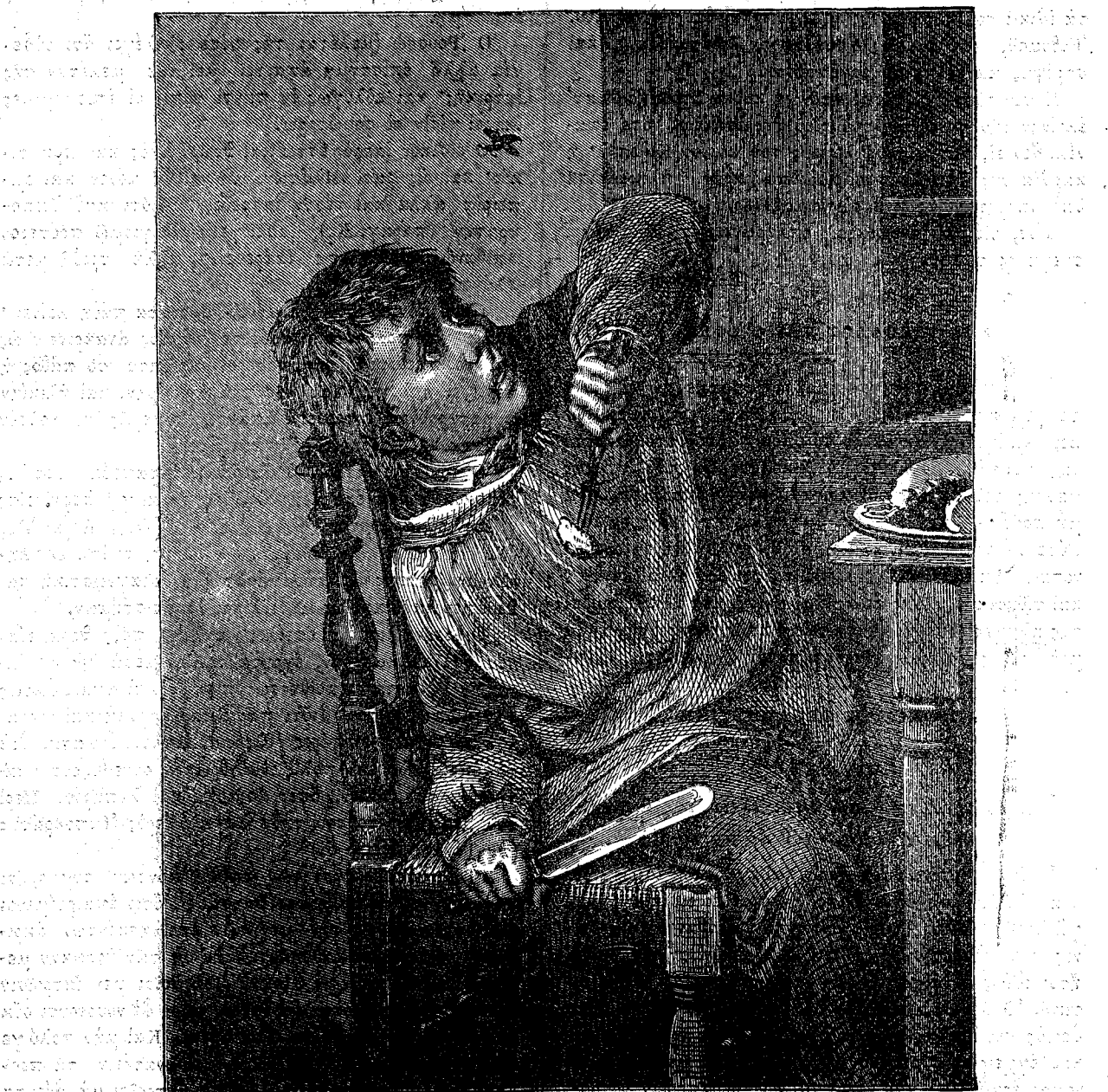
«Δυστυχῆς μήτηρ!» εἶπεν ἡ κυρία Στρόγγου μετὰ φωνῆς συμπαθητικῆς, ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ παρῖθιρον, δακρυρροῦσα, «πόσον τὴν λυπούμαι!»

* * *

Μετὰ τινὰς μῆνας ὁ κύριος Κάμπελ ἴστατο ὁμιλῶν μετὰ τοῦ Ἐδουάρδου ἐν τῷ ἐργαστασίῳ. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ὁμιλίαν του, και ἐμελλε νὰ ἀφήσῃ τὸν νεανίαν, ὀρμώμενος ὑπὸ τινος σποχασμοῦ, ἐπελθόντος ἐκείνῳ τὴν στιγμήν, ἠρώτησεν: «Τίνα ηλικίαν ἔχεις Ἐδουάρδεις;»

Ἐδουάρδου, και σφίγγων αὐτὴν δυνατὰ. «Ἐὰν ἐξακολουθῆς νὰ διάγῃς ὅπως και εἰς τὴν παιδικὴν σου ηλικίαν, πρόσδος και τιμὴ κείται ἐνώπιόν σου. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἦλθες εἰς τὸ ἐργαστάσιόν μου ὡς παιδίον, οὐδέποτε οὐδεμίαν αἰτίαν παραπόνου ἔσχον κατὰ σοῦ.»

«Τίνα ηλικίαν ἔχεις Ἐδουάρδεις;»

Ὁ Νικόλαος και ὁ σφῆς. (Ἰδὲ σελ 126).

«Εἶμαι εἴκοσι και ἐνὸς ἔτους σήμερον,» ἀπεκρίθη.

«Ἄ! λοιπὸν εἶσαι τῶρα ἐνήλιξ;»

«Μάλιστα, κύριε.»

Συγχαίρω σοι διότι ἔρβασ; εἰς τὴν ἐνηλικιότητά σου, εἶπεν ὁ κύριος Κάμπελ, λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ

«Προσπάθησα πάντοτε νὰ ἐκπληρῶ τὸ καθήκον μου,» εἶπεν ὁ νεανίας μετριοφρονῶς.

«Και τὸ κατόρθωσας. Ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ σχέδιά σου, ὡς πρὸς τὸ μέλλον;» εἶπεν ὁ κύριος Κάμπελ. «Δὲν ἔχω σχέδια, κύριε.»

«Ἐπεθύμουν νὰ διατηρήσης ἀκόμη τὴν παρούσαν θέσιν σου.»

«Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὴν μεταβάλω,» ἀπεκρίθη.

«Σὺ ἐθεώρησας τὰ ἰδικά μου συμφέροντα ὡς ἰδικά σου,» εἶπεν ὁ κύριος Κάμπελ, ὁμίλων βραδέως, ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἐπεθύμει νὰ ἐνοηθῶσιν οἱ λόγοι του, καὶ νὰ τηρηθῶσιν εἰς τὴν μνήμην, «καὶ ἀπὸ τοῦδε τὰ ἰδικά σου συμφέροντα θέλουσιν εἶσθαι ἰδικά μου. Ἐνθυμοῦ, ὅτι ὁμίλῳ σπουδαίως, Ἐδουάρδε,» καὶ στρέψας κατέλιπε τὸ ἐργαστάσιον.

Πόσον εὐτυχὴς μήτηρ ἦτον ἡ κυρία Στρόγγου κατ' ἐκείνην τὴν γενέθλιον τοῦ υἱοῦ της ἐσπέραν ὅτε ἐπαπέλαθεν εἰς αὐτὴν τοὺς λόγους τοῦ κυρίου Κάμπελ· ἡ καρδιά της ἐπάλλε σφοδρῶς ὑπὸ χαρᾶς, πληρωθεῖσα ὑπὸ ὑπερηφανείας καὶ εὐγνωμοσύνης.

«Ὡ, υἱέ μου ἀνέκραξε, ἐπλήρωσας χαρᾶς μέχρι στεφάνης τὸ ποτήριόν μου.»

[Ἔπεται συνέχεια.]

Ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΦΗΣ

Ὁ Νικόλαος κἀθηται παρὰ τὴν τράπεζαν νὰ φάγῃ τὸ γεῦμα του, πεινῶν λίαν· ἀλλὰ εἰς σφῆξ καταδιώκει τεμάχιον πλακοῦντος τὸ ὅποιον αὐτὸς ἐτοιμάζεται νὰ καταπίῃ. Ἐρεθισθεὶς ὁ Νικόλαος ἐκ τῆς τόλμης ταύτης τοῦ σφηκὸς τὸν καταδιώκει — ὅπερ ὄφειλε νὰ μὴ πράξῃ — καὶ ὁ σφῆξ ἐμπήγνυσι τὸ κέντρον του. Τότε οὗτος φωνάζει, κλαίει, διότι πολλὸν πόνον αἰσθάνεται. Ἡ κυρία τοῦ Νικολάου τρέχει ἐξάγει τὸ κέντρον καὶ τίθησι σταγῶνας τινὰς ἀμμωνίας μετ' ἀλκαλίου ἐπὶ τῆς πληγῆς. Τὸ φάρμακον τοῦτο καίει καταρχᾶς, ἀλλὰ μετὰ τινὰς στιγμὰς παρέχει ἀληθῆ ἀνακούφισιν.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

[Ἰπὸ Ἰ. Π. ΠΥΡΑΑ]

Ὅποια προσόντα ἀπαιτεῖται ἔχει τὸν ἰατρὸν πρὸς ἀφέλειαν τοῦ ἀρρώστου.

Ὁ ἰατρὸς ἔστω ἐπιστήμων καὶ ἐγκρατῆς ἰδίως πρὸς ἓνα κλάδον τῆς ἐπιστήμης, ὃν ὀφείλει εἰδικῶς ἐπαγγέλλεσθαι· διότι οὐδεὶς δύναται γενέσθαι ἐπίσης δεινὸς πρὸς ἕκαστον τῶν τριῶν κλάδων τῆς ἰατρικῆς, ἦτοι ἰδίως ἐν ἰατρικῇ, ἐν χειρουργίᾳ, καὶ ἐν μαιευτικῇ. Ὁ δεινὸς νοσολόγος οὐδέποτε δύναται γενέσθαι δεινὸς συνάμα πρὸς χειρουργίαν, ὡς πρὸς μαιευτικὰς ἐγχειρήσεις· οὐτε ὁ χειρουργὸς δύναται ἐπιδεξίως καὶ ἐπιστημένως θεραπεύειν νόσους. Ἐτυχῶς παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ σύγγις καὶ ἀδιακρίσια πρὸς ταῦτα, ἐπομένως καὶ ἡ εἰδικότης δυσχερῶς εὐδοκίμει παρ' ἡμῖν πρὸς βλάβην τῆς ἐπιστήμης.

Ὅτάν ὁ ἰατρὸς στερηθῆται εἰδικότητος ἐνδέχεται ἀκουσίως ὑποπίπτειν εἰς λάθῃ καὶ παραδρομὰς ὀλεθρίας. «Ἀβλεπτηθέντα γὰρ τὰ κατὰ καιρὸν τῆς ὑπουργίας ἔφθασαν ὀρμίσαντα καὶ ἀνέλδοντα» (Ἰπ. π. παθῶν).

Ἀνάγκη λοιπὸν ὁ νοσῶν προτιμῆσαι τὸν εἰδικότερον ἰατρὸν πρὸς Θεραπείαν, οὐδόλως παρασυρόμενος ἐκ τῆς συσσωρεύσεως ἀξιωματίων καὶ τίτλων· διότι ταῦτα, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, συνήθως ἀποκτώνται ἐκ τύχης ἢ ἐκ πλάνης. Σημεῖα τῆς εἰδικότητος ἰατροῦ εἰσὶν αἱ συγγραφαί, αἱ συζητήσεις, αἱ διδασκαλαί, αἱ ἐπιτυχεῖς θεραπείαι, καὶ ἡ διαρκῶς ἐντριβὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ.

Ὁ Ῥουσσώ (μελέται τῆς φύσεως) λέγει ὅτι οὐδεμία ἄλλη ἐπιστήμη ἀπαιτεῖ μείζονα μελέτην τῆς ἰατρικῆς· καὶ εὐλόγως ἐν παντὶ τόπῳ οἱ ἐπιστήμονες ἰατροὶ εἰσὶν οἱ σοφώτεροι.

Ὁ εἰδικὸς ἰατρὸς ἔστω καὶ θεωρητικὸς καὶ πρακτικὸς· καὶ ὡς φασὶ Πλάτων, μὴ τριβῆ μόνον καὶ ἐμπειρία ἀλλὰ καὶ τέχνη ἰατροῦσιν· διότι καθ' Ἰπποκράτην (παραγ. Κ.), «δεῖ γε μὴ λογισμῶ πρότερον» πιθανῶς προσέχοντα ἰατροῦσιν· ἀλλὰ τριβῆ μετὰ λόγου.»

«Χρὴ τὸν ἰατρὸν μὴ μόνον ὄψῃ τὰ πάθη κρίνειν· ἀλλὰ καὶ πράγματι· τοὺς τε ρυθμοὺς ἀνακρίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ πότερον ἀρχοῖτο τὸ πάθος ἢ μεσάζει ἢ λέγει, καὶ διαφορὴν καὶ ὥρην, καὶ ἠλικίην παρατηροῦντα ἰητροῦσιν, ἀπάντων εὐχερῶς τὴν νοῦσον εὐρίσκει.» (Δημόκριτος Ἰπποκράτει.)

Ὁ τοιοῦτος ἰατρὸς, ὁ ἀρροδίως θεραπεύων ὀφείλει τέσσαρα ἄρθρα ἐκτελεῖν ἀκριβῶς ἐν καιρῷ Θεραπείας χάριν τοῦ ἀρρώστου. Θεραπεύειν ταχέως, ἀσφαλῶς, ὀλιγοδαπάνως καὶ εὐαρέστως. Ὁ μὴ ταῦτα ἐκπληρῶν θεωρητέως ὡς μὴ ἐγκρατῆς ἐν διαγνωστικῇ καὶ Θεραπευτικῇ, καὶ ὡς μὴ εἰλικρινῆς ἐπιστήμων.

Ὁ νοσῶν λοιπὸν ὀφείλει καλεῖν πρὸς Θεραπείαν τοῦ τὸν εἰδικώτερον, ἔχοντα τριβὴν μετὰ λόγου· ἐκτελεῖν δὲ μετὰ πεποιθήσεως πιστῶς καὶ ἀπαραβάτως τὰς διαταγὰς του· διότι πᾶσα παρακτροπὴ καὶ παρακοῆ πολλάκις ἐπιφέρει ὀλέθρια ἀποτελέσματα, διὰ τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ πολὺ οἱ ἄνθρωποι συνεπιθίζουσιν αἰτιᾶσθαι τὸν ἰατρὸν, ὅπερ ἀδίκον, καὶ λυπηρὸν. Περὶ τοῦ θέματος τούτου τάδε λέγει ὁ ἱερὸς Ἰπποκράτης (π. Τέχνης κ. ι.—β.).

«Τοὺς δὲ ἐν τῇσι τῶν ἀποθνησκόντων συμφορῆσι τὴν τέχνην ἀφανίζοντες θαυμάζω, ὅτω ἐπαιρημένοι νᾶξιόχρῳ λόγῳ, τὴν μὲν τῶν ἀποθνησκόντων ἀκριβοῖσιν οὐκ αἰτίαν καθιστῶσι, τὴν δὲ τῶν ἰητρικῆν μελετησάντων συνεσιν αἰτίην. Ὡς τοῖσι μὲν ἰατροῖσιν γενέσθαι τὰ μὴ δεόντα ἐπιτάσσει· τοῖσι δὲ νοσοῦσι οὐκ ἔστι τὰ προσπαθθέντα παραδοῦναι. Καὶ μὴν πολὺ γε νεολογότερον τοῖσι καμνοῦσιν ἀδυνατέειν τὰ προιστατόμενα ὑπουργεῖν ἢ τοῖσιν ἰητροῖσι μὴ δεόντα ἐπιτάσσειν. . . Ἀφ' οὗ πολὺ μᾶλλον τοὺς μὲν ὑδεόντως ἐπιτάσσειν, τοὺς δὲ εἰκότως ἀδυνατέειν πείθεσθαι. Μὴ πειθομένοισι δὲ περιπίπτειν τοῖσι θανάτοισιν, ὧν οἱ μὴ ὀρθῶς λογιζόμενοι τὰς αἰτίας τοῖς οὐδὲν αἰτίαις ἀνατιθέασι, τοὺς δὲ αἰτίους ἐλευθεροῦντες.»

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ

ΚΕΦ. ΑΑ'. — ΠΑΛΙΟΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

ΤΑ ζῶα σκεπτόμενα μανθάνουσι· τινὰ μανθάνουσι πλείονα τῶν ἄλλων. Ὁ κύων μανθάνει πολλά· οὕτω καὶ ὁ πίθηκος καὶ ὁ ἐλέφας. Τινὰ εἰσὶν δεκτικὰ μαθήσεως ἰδιαιτέρων τινῶν πραγμάτων. Ὁ ψιττακὸς μανθάνει ν' ἀπομιμῆται τὴν ἀνθρωπίνην λαλίαν, ἐνῶ εἶναι ἀμβλὺς εἰς ἄλλα. Ὁ κύων τοῦ ποιμένου γινώσκει ἰδίως πῶς νὰ φροντίξῃ περὶ τῶν προβάτων, ἐνῶ εἰς ἄλλα δὲν εἶναι τόσον ἐπιτηδέιος ὡς ἄλλοι κύνες. Πολλὰ διηγοῦνται περίεργα περὶ τῶν ποιμενικῶν τούτων κυνῶν. Νύκτα τινὰ λέγει Σκώτος τις ποιητῆς καὶ ποιμῆν, πολυἀριθμὰ ἀρνία ἀπεκόπησαν τῆς ποιμνῆς καὶ ἔτρεξαν εἰς τοὺς λόφους. Ὅτε ὁ ποιμὴν εἶπε, «Σιρράχ ἔφυγαν» ὁ κύων ἔδραμε κατόπιν αὐτῶν καὶ ἐγένετο ἀμέσως ἀφαντός· ὁ ποιμὴν καὶ ὁ βοηθός του ἔδραμον καὶ αὐτοὶ εἰς καταδίωξιν. Ἡρεῦνων ὄλην τὴν νύκτα, ἀλλὰ οὐδὲ τὸν κύνα ἐβλεπον οὐδὲ τὰ ἀρνία· τὴν πρωτὴν ὁμως κατώπτευσαν τὸν Σιρράχ φρουροῦντα εἰς τὸ στόμιον χαράδρας, καὶ θεωροῦντα ἀνυπόμονον πότε θὰ ἴδῃ τὸν κύριόν του. Κατῶρθασε νὰ εὕρῃ ὄλα τὰ διεσπαρμένα ἀρνία τὰ ὅποια ὠδήγησεν εἰς τὴν χαράδραν καὶ ἐφύλαττεν. Λέγεται περὶ ἑτέρου κυνὸς τοῦ εἶδους τούτου ὅτι ἠδύνατο νὰ εὕρῃ πᾶν ἀποπλανηθὲν πρόβατον ἐκ μέσου ὀλοκλήρου ποιμνῆς, καὶ νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὸ ποίμνιον εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκειν.

Καίτοι τὰ ζῶα σκέπτονται καὶ μανθάνουσι, δὲν ἔχουσι πολὺ τὸ φερευετικόν· ταῦτα πάντοτε πράττουσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, χωρὶς νὰ εὐρίσκωσι νέους τρόπους τοῦ πράττειν ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ἐκαστὸν εἶδος πτηνοῦ ἔχει τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον πρὸς κατασκευὴν τῆς φωλεᾶς του, πάντοτε δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐπραττε πρὸ ἑκατοντάδων ἐτῶν. Δὲν ἔχουσι νέα σχέδια οὐδὲ μανθάνουσι νέους τρόπους παρ' ἀλλήλων. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ὡς γινώσκωμεν, πάντοτε εὐρίσκουσι νέους τρόπους πρὸς οἰκοδομὴν οἰκιῶν, ἢ μανθάνουσι τούτους ἐξ ἄλλων ἀνθρώπων.

Πολλὰ ἐξ ὧν τὰ ζῶα γινώσκουσι πῶς νὰ πράττωσι φαίνονται γινώσκοντα εἴτε χωρὶς παιδείσεως, ἢ χωρὶς νὰ μάθωσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἡμεῖς μανθάνομεν ταῦτα λέγεται ὅτι ποιοῦσιν ἐξ ἐνστίκτου· ἀλλὰ τί ἐστὶν ἐνστίκτον οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ. Διὰ τοῦ ἐνστίκτου τούτου τὰ πτηνὰ κατασκευάζουσι τὰς φωλεὰς των, αἱ μέλισσαι τὰς κυψέλας των, καὶ οἱ κάστορες τὰς τρώγλας καὶ καλύβας των. Ἐὰν ταῦτα ἐγίνοντο συνεπέως σκέψεως ὡς οἱ ἄνθρωποι κτίζουσι τὰς οἰκίας, θὰ ὑπῆρχον μεταβολαὶ τινες ἐν τοῖς τρόποις τούτων, καὶ τινες βελτιώσεις. Ὅτι σχεδὸν γινώσκωμεν περὶ τοῦ ἐνστίκτου τούτου εἶναι ὅτι πολλά

πράγματα γίνονται δι' αὐτοῦ, χωρὶς ν' ἀναμίγνυται ἐν αὐτῷ ἡ σκέψις.

Ἡ ἔλλειψις αὐτῆ τῆς σκέψεως φέρει πολλάκις εἰς παράδοξα σφάλματα. Ἐὰν θέσητε ὡὰ νήσσης ἐν φωλεᾷ ὄρνιθος, αὐτὴ θέλει καθίσει ἐπ' αὐτῶν, ἀφοῦ δὲ αἱ νήσσαι ἀναπτυχθῶσιν αὐτὴ θέλει φροντίσει περὶ αὐτῶν, οὐδόλως γινώσκουσα ὅτι δὲν εἶναι ὄρνιθια καὶ τοὶ φαινόμενα διάφορα τὴν μορφήν. Εἶναι δὲ περιεργον νὰ βλέπῃ τις τὴν ὄρνιθα ὅταν αἱ νήσσαι εἰσέρχονται εἰς τὸ ὕδωρ· τρέχουσι καὶ βυθίζονται ἐν αὐτῷ καὶ κολυμβῶσι ἐνῶ ἡ γηραιὰ ὄρνις κἀθηται πλησίον τοῦ ὕδατος, ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ μήπως τὰ ἴδη πνιγόμενα.

Οὕτω δὲ ἐὰν εἰς τὴν φωλεάν τῆς ὄρνιθος τεθῶσι στρογγύλα τεμάχια ἐκ γύψου, θέλει καθίσει ἐπ' αὐτῶν ἐξ ἐνστίκτου ὡσανεὶ ἦσαν πραγματικὰ ὡὰ. Συνέλαβέ τις ποτὲ μικρὸν κάστορα καὶ περιώρισεν ἐντὸς δωματίου· ἄμα ὡς ἀνεπτύχθη ὀλίγον ἤρχισε ν' ἀσκῆ τὸ πρὸς οἰκοδομῆσιν ἐνστίκτον αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τῷ δωματίῳ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ· δὲν ἀνεχαιτίσθη ὁμως· συνέλεξεν ὁμοῦ ὅτι ἠδύνατο νὰ εὕρῃ, σάρωθρα, καλάθους, σανδάλια, ἐνδύματα, κτλ. καὶ τὰ διευθέτησεν οὕτως ὥστε νὰ σχηματίσῃ οἰκίαν. Ἐὰν εἶχε νοῦν νὰ σκεφθῆ ἤθελεν εὐρεῖ ὅτι δὲν ἦτον ἀνάγκη οἰκοδομήσεως τρώγλης ὅπου δὲν ἦτον ὕδωρ· διότι οἱ κάστορες κτίζουσι τὰς τρώγλας των οὕτως ὥστε νὰ ἀσφαλίζονται ἀπὸ τοῦ ποταμίου ὕδατος ζῶντες πλησίον τῶν ποταμῶν.

Ἄλλον ἐστὶν ὅτι ἐνῶ τὰ ζῶα μανθάνουσι περὶ τῶν πραγμάτων διὰ τῶν αἰσθήσεων αὐτῶν ὡς ἡμεῖς, δὲν σκέπτονται περὶ ὧν βλέπουσιν, οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ λόγος δι' ὃν δὲν γινώσκουσιν ὅσα ἡμεῖς. Καὶ τὰ νοημονέστερα αὐτῶν, ὡς ὁ ἐλέφας καὶ ὁ κύων, δὲν σκέπτονται παραπολὺ ἐφ' ὧν βλέπουσι καὶ ἀκούουσιν. Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται ἡ ἔλλειψις ἐνταῦθα. Εἰσὶ τινὰ τὰ ὅποια ἡμεῖς κατανοοῦμεν περὶ ὧν τὰ ζῶα οὐδὲν γινώσκουσιν. Οὐδὲν γινώσκουσι περὶ ὧν συνέβησαν πρὶν ἢ γεννηθῶσι, ἢ τί συμβαίνει νῦν ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν μακρὰν αὐτῶν ἐν ἄλλοις τόποις. Οὐδὲν γινώσκουσι περὶ τῶν συμβησομένων. Οὐδὲ περὶ Θεοῦ καὶ περὶ ἑτέρου κόσμου· ὁ λόγος δὲ, διότι ἐνῶ ὁ νοῦς αὐτῶν εἶναι ὡς ὁ ἡμέτερος κατὰ τινὰ πράγματα, διαφέρει κατ' ἄλλα.

Ὁ νοῦς τῶν ζῶων ἐστὶ τοσοῦτον διάφορος τοῦ ἡμετέρου, ὥστε ἀγνοοῦσι τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου· τινὲς ὑποθέτουσιν ὅτι ὁ κύων δὲν θὰ ἐπραττε τινὰ πράγματα διότι γινώσκει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ τὰ πράξῃ· ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω· δὲν τὰ πράττει διὰ τὸν φόβον τῆς μαστίγος. Ἐὰν ἴδῃ τεμάχιον κρέατος ἐπὶ τραπέζης, δὲν τὸ λαμβάνει διότι γινώσκει ὅτι ὁ κύριός του θὰ δυσηρεστεῖτο, οὐχὶ δὲ διότι γινώσκει ὅτι εἶναι ἀδίκημα ἢ κλοπή.

Εἶπομεν ὅτι ὁ νοῦς μεταχειρίζεται τὸν ἐγκέφαλον ἐν τῇ σκέψει. Τινὲς πεπαιδευμένοι ὑπῆρξαν τοσοῦτον μωροὶ ὥστε νὰ εἴπωσι ὅτι ὁ ἐγκέφαλος αὐτὸς ποιεῖ

την σκέψιν βεβαίως τοιοῦτοι ἄνθρωποι δὲν πιστεύουσι· ὅτι μετὰ τὸν θάνατον, ὁ νοῦς ἢ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καταλείπει τὸ σῶμα καὶ εἴτε κεχωρισμένη ἀπ' αὐτοῦ πιστεύουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ σώματος ἀποθάνει τὰ πάντα τελειοῦσιν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς ἐδίδαξεν ἡμᾶς διαφορῶς περὶ τοῦτου ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος γινώσκει περὶ τοιοῦτων πραγμάτων· οἱ ἀξιούμενοι δὲ ὅτι γινώσκουσι ὅτι δὲν ἔχει οὕτω ὡς ὁ Θεὸς λέγει, δεκνύουσι κακότητα μεγάλην· ἀμαρτῶν δὲ καὶ μωρίαν.

ΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ὕπνου.

Ἄκουσον ὕπνου ὅρους καὶ χρῆσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων φύσιν· Ἐπειτα βάλε καὶ σὺ εἰς πράξιν οἷαν ἐκλέξῃς ἐκ τούτων τάσιν· Ὑπνώττει λέγαν ὡς ὥραν μίαν, κάθε ἀλέκτωρ με ἡσυχίαν. Δύο δὲ μόνον εἶναι εἰς ὕπνον, ὁ ἵππος πάντα μετὰ τὸ δεῖπνον. Καὶ τρεῖς κοιμάται κατὰ τὸ θέον, ὁ ὀδοιπόρος καὶ ὁ γέρον· Καὶ οἱ εἰς χρεῖαν καὶ πραγματείαν, τέσσαρες ὅμως με δυσκολίαν. Πέντε δὲ πάντοτε ἡσυχάζουν, εἰς τὰ σχολεῖα ὅπου σπουδάζουν. Ἐξ εἶναι ὁ ὕπνος κάθε ἀνθρώπου, ἐκάστης τάξεως κάθε τόπου· Ἐπτά κοιμάται μόνος ὁ χοῖρος, καὶ ταῦτα ὅλα ἔχουν τὸ κύρος. Ὅκτω δὲ ποῖοι; ἀν ἐρωτήσης, μόνον στοχάσου νὰ τὸ γνωρίσης.

Πάτραι.

ΝΙΚ. Π. ΘΕΟΧΑΡΗΣ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Αὐτόπτης μάρτυς γράφει εἰς τὸν Ἄγγλ. «Χρόνον» ὅτι τὸ μόνον δεαστήριον φάρμακον κατὰ τῆς ὑδροφობίας εἶναι τὸ *Datura Stramonium*. Δράξ· φύλλον· τοῦ φυτοῦ· τοῦτου βράζονται ἐντός μιᾶς λίτρας ὕδατος· τασοῦτον ὥστε νὰ μείνῃ τὸ ἡμισυ, τὸ ὑγρὸν διυλίζεται διὰ λεπτοῦ λευκοῦ φάσματος, καὶ δίδεται ἐν μιᾷ δόσει. Δυσκολία ἐνταῦθα γίνεται ὡς ἐκ τῆς ἀποστροφῆς πρὸς πόνον τοῦ πάσχοντος· ἀλλὰ δίδεται αὐτῷ διὰ τῆς βίας. Τὸ ὑγρὸν ἐνεργεῖ ταχέως σφοδρὸς δὲ παροξυσμὸς προέρχεται συνοδευόμενος ὑπὸ ἀφθόνου ἰδρώτος. Ὁ πάσχων ἐπεσεν εἰς βαθὺν ὕπνον διαρκείας ὀκτὼ ὥραν, ἐξυπνήσας δὲ εἶχεν ἐντελῶς λαθῆ ἀπὸ τῶν συμπτωμάτων τῆς λύσσεως.

* * Τὸ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Κεραμικοῦ ἀδέσμιον ἀερόστατον ἀνέρχεται ἐν ἐκάστη ἀναβάσει εἰς 600 μέτρων ὕψος. ἔχει διάμετρον ἢ σφαῖρα του 36 μέτρων· ἢ δὲ ἀνηρημένη ἐξ αὐτοῦ ναῦς δακτυλοειδῆς τὸ σχῆμα καὶ ἐν εἰδῇ ἐξώστου, ἔχει 6 μέτρων διάμετρον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκαστοῦ ἀνερχομένων, δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 50· ἢ πληρωμῆ· οἱ ἐκαστοὶ ἄτομοι εἶναι εἰκοσι φράγκα.

ΓΡΙΦΟΣ 7.

Ε

νησος Αἰγαίου

μφ

Η

Γ. Α. Δ.

* * Το θέατρον τῆς Ἡομπερίας σιγήσαν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ Βεζουβίου ἐν ἔτει 79 μ. Χ. ἀρξεται πάλιν τῶν παραστάσεων ἀγαλαβότος ἐργολαβοῦ τὴν ἐξακολουθήσιν διὰ τῆς ἐξῆς εἰδοποιήσεως: «Μετὰ παρέλευσιν πλέον τῶν 1800 ἐτῶν τὸ θέατρον τῆς πόλεως ταύτης θέλει ποιήσει ἔναρξιν κατ' αὐτάς· παρακάλω νὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς εὐνοίας ἢν εἶχεν ὁ προκάτοχος μου Μάρκος Κουίντιος Μάρτιος.»

* * Ἡ βαλὶ εἶναι ὁ μεγαλείτερος ἐχθρὸς σου, εἶπεν ἱερεὺς τις εἰς φίλον τοῦ ποτοῦ τούτου: «Ἀλλὰ, εἶπεν οὗτος, δὲν λέγει ἡ Γραφή ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀγαπήσωμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.» Ναί· εἶπεν ὁ ἱερεὺς, ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ νὰ τοὺς καταπίνωμεν.»

* * Κληρικὸς τις ὀδοιπόρος διὰ τῆς Μεσημβρινῆς Καρρλίγης, μιᾶς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐθά κατ' ἔθος τὴν ἀπηγορευμένον τοῖς ξενοδόχοις νὰ λαμβάνωσι πληρωμὴν παρὰ τῶν κατάλυόντων ἐν τοῖς ξενοδοχείοις αὐτῶν κληρικῶν. Ὁ ἐν λόγῳ ἱερεὺς ἐδείπνησε χωρὶς νὰ κάμῃ προηγουμένως τὴν προσευχὴν του, καὶ ἐπρογευμάτισεν ἀνευ προσευχῆς· ὅτε δὲ παρεσκευάζετο ν' ἀναχωρήσῃ ὁ ξενοδόχος μας παρουσιάζει τὸν λογαριασμόν. «Καὶ πῶς κύριε, εἶπεν οὗτος, εἶμαι κληρικὸς.» «Ἴσως,» εἶπεν ὁ ξενοδόχος, «ἀλλ' ἤλθες ἐδῶ ἐκἀπίνες ὡς ἀμαρτωλὸς, ἔφαγες καὶ ἔπιες ὡς ἀμαρτωλός· τώρα λοιπὸν κύριε, πρέπει νὰ πληρώσῃς ὡς ἀμαρτωλός.»

* * Τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον τὸ διελθὼν τὸν Ἀτλαντικὸν ἐξ Ἀμερικῆς ἦτο τὸ ἀμερικανικὸν Σαβάννα ἐν ἔτει 1819.

* * Οὐδεὶς φυλάττει ἐν μυστικῶν τασοῦτον καλῶς ὅσον ὁ ἀγνοῦν αὐτό.

* * Ὁ διακεκριμένος ἱατρός σιρ Ἐρρίκος Θώμσον λέγει ὅτι ὁ οἶνος οὐδόπως συντελεῖ εἰς βελτιώσιν τῆς ὑγείας· ἀλλ' εἶναι πάντοτε μιᾶ πολυτέλεια τὴν ὁποῖαν ἄλλοι μὲν πληρώνουσιν ἀκριβὰ ἄλλοι εὐθηνὰ δι' ἀπωλείας τινος ὑγείας ἢ διαγοητικῆς δυνάμεως· ἢ ἡρεμίας χαρακτῆρος ἢ κρίσεως.

Ἄβους Αἰγίγματος I.

Κρόνος—ὄνος.

Ἔλυσαν δ' αὐτὸ οἱ κκ. Α. Ρωμαῖδες καὶ Ἀλέξ. Δ. Θεμελῆς.

Ἄβους Γρίφου 6.

Μέτρον—επη—π—ασιν—α—ρις—τ—ον.

Μέτρον ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

Ἔλυσαν δ' αὐτὸν οἱ κκ. Γ. μεταξὺς, Ἰωσήφ Α. Γρηγοριάδης, Γ. Α. Δ., Ἀλέξ. Δ. Θεμέλις, Γεώρ. Γ. Ρουσσός.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΑ.

Εἶμαι ὑγρὸν ὡς τὸ νερὸν ἀλλὰ ποτὴν δὲν εἶμαι.
Νὰ ἤξευρες πλὴν φίλε μου εἰς τί δοχεῖα κείμαι!
Θὰ γείνω δὲ ἐξαιρετὸν ποτὸν ἐάν θελήσης
νὰ κόψῃς ἕνα ποδᾶ μου καὶ μ' ἀναγραμματίσης.

Δ. ΡΩΜΑΙΔΗΣ.